

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 4. Desumpta ex cap. 12. lib. Exodi, in quo describitur mandatum
de Agno paschali & modo illum comedendi atque secuta cædes
Primogenitorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

levandos pauperes, in augendum Ecclesiæ ornatum. Moderate divitiis pariter utitur, qui earundem jacturam non tristi fert animò, Jobum imitans ditissimum, qui perditis gregibus & armentis, tam æquò semper fuerat animò, ut exclamaret. *Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut placuit Domino, ita factum est: sit nomen Domini benedictum.* Hunc secutus Seraphinus Franciscus, cum ex patre, quasi in rabiem actò, audiret: privandum se fore hæreditate, etiam pallium dimisit, asserens: sibi, rebûs omnibûs orbatò, ansam offerri, ardentius precandi: *Pater noster, qui es in Cælis.* S. Bernardus etiam Jobe hac in parte æmulus, cum ducenta argenti pondo sibi, ad impensa construendi Monasterii missa, audisset, à prædonibus & grassatoribus intercepta, gratias Deo retulit. Ut taceam Elisabetham viduam Thuringiæ Principis, quæ defunctò maritò à propinquis ciecta, rebûs suis spoliata, exulem miseram cum parvis liberis agebat, ea tamen patientiâ & liberà mente, ut à patre suo Pannoniæ Rege accersita, Conradò teste in ejus vita, ire recusaverit, inviçtâ Constantiâ suam inopiam latura.

Cæterùm perpende: quanta Deus media arripiat: ut iisdem induratum peccatoris pectus emolliat salutarî timore, & mediante hoc ad pœnitendum disponat: Quando enim sensit, Pharaonem tot immisis plagis nondum resipuisse; jam extremum, & cæteris omnibûs terribilius medium (necem videlicet omnium primogenitorum Ægypti) per Moysen comminabatur. Quanta ergo est malitia peccatoris, quæ talibûs non superatur mediis? si teste Cassiodorò *non habet venia locum, qui admonitus delinquit: ò quàm horrenda, meretur pœnas in Tartaro ferendas, qui frequentibûs etiam signis ad pœnitentiam instigatus, pœnitere recusat? imò in malitia de die in diem crescit?*

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 12. lib. Exodi, in quo describitur mandatum de Agno paschali & modo illum comedendi atque secuta cades Primogenitorum.

N. 92. Considera: **A**gnum Eucharisticum, cujus typum exhibuerat Agnus ille paschalis veteris testamenti, spectandò sensum moralem, eodem modò comedendum, quem Judæis dictante Deò præscripsit Moyses de comedendo Agno paschali. Utendum ergo lactu.

lactucis agrestibus, de quibus meminit S. Greg. M. homil. 22. in Evangelia; dicens. *Quod corpus Redemptoris accipientes, nos pro nostris peccatis in fletibus affligamus.* Christus Dominus Matth. 14. daturus panes, quibus turbæ reficerentur, prius voluit sanari ægrotos, non enim poterant ut *agrori vesci istis panibus.* Quod autem prævium requirebat in turbis, panem materiale accepturis, hoc requirit in illis, qui spirituali hōc pane reficiendi sunt; ut nempe prius ad sanitatem ægrotantis animæ per amaras, sed salutes lactucas poenitentiae redeant. quando Numeri 11. manna pluebant Cœli, Ros pariter descendit; ut Rore prius perfusi Israëlita abluerentur à sordibus, antequam cœlesti fruerentur ferculō sponsa in Canticis priusquam invitaret ad potum & cibum amicos, dicendō: *comedite amici & bibite, & inebriamini charissimi.* Cant. 5. Audita est hæc verba præmittere: *Messui myrrham*, ostensura per hoc: refectionem animæ per cibum & potum Eucharisticum faciendam, præcedere debere amarā & lacrymosam poenitentiam. Neque etiam Josias Rex umbraticum illud Pascha citius fieri voluit, quam universam mundasset Judæam, superstitiosis ritibus, & contractis inde peccatis conspurcatam. *Quanta igitur, exclamat S. Ambros. orat. ante Miss. cordis contritione & lacrymarum fonte, quantā reverentiā & tremore, quantā corporis castitate atque animi puritate illud divinum & cœleste Mysterium est celebrandum Domine Deus! ubi caro tua in veritate sumitur, ubi sanguis tuus in veritate bibitur, ubi summis ima, humana divinis junguntur.*

Uterius comedere oportet Agnum Eucharisticum renibus accinctis, corpore videlicet à pollutione immuni, à motibus venereis libero, castis desideriis inflammato. *Quantō possumus, hortatur S. August. Serm. 1. de temp. cum Dei adjutorio laboremus, ut cum sincera conscientia & mundo corde & casto corpore ad Altare Domini possumus accedere, & corpus & sanguinem ejus non ad iudicium animæ nostræ mereamur accipere.* Hinc & olim Christiani, singulis diebus hōc sacrō pabulō pasti, manus lavabant, Templum ingressuri; vas ergo præ foribus Ecclesiæ positum erat. aquā refertum, in cuius vicem nunc succedere aquæ benedictæ, quibus se aspergunt fideles, ab internis animæ sordibus mundandi, ut tam casto corpore, quam anima sacra peragant.

Comedi pariter debet Eucharisticus Agnus assus igni cum magna videlicet erga Deum & proximum charitate: sicut enim revera ipse est maximum in nos exercitæ charitatis signum, ita reciprocum a nobis

Q

bis

bis exigit amorem. Et licet pia mater Ecclesia cuilibet hunc agnum sumpturo imperet: ut suæ indignitatis memor, cum centurione exclamet reiteratis vicibus: *Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum.* Jubemur tamen baculo firmæ spei inniti, instar Zachæi cum gaudio tam benignum hospitem excepturi. Thronum Salomonis sustinebant duæ manus, hinc & inde tenentes sedile 3. Reg. 10. talem adumbrat thronus agnus Eucharisticus, gratiosas porrigens manus amicis, ut confidenter accedant, quin & voce animat, dum ait Matth. 11. *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.*

Demum *non lentè* comedendus est, sed summa cum animi aviditate. Quare davidicò protestatur ore: *Edent pauperes, & saturabuntur.* Pauperes, quis nescit, esse homines famelicos, & hinc maximo cum gustu & appetitu appositis vesci cibis? quare etiam Deipara virgo, quæ hunc cibum virginali in utero coxit, cantat Lucæ 1. *Esurientes implevit Bonis.* Ô si tantò appetitu protoparentes nostri comederunt fructum, sibi mortem allaturum, quomodò nos Christiani summâ cum aviditate involemus in panem, de quo dignè sumpto, certi sumus: consecuturos nos vitam. Joan. 6. dicente Christo. *Qui manducaverit hunc panem, vivet in æternum.* Porro sicut illâ nocte, quâ abituri ex Ægypto Judæi comederant Agnum paschalem, omnia Idola divinitus diruta sunt: sic in anima, dum Sacro hoc pascitur Agnò, omnia Idola pravarum passionum & affectuum penitus evertenda sunt.

FASCICULUS XVI.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 13. lib. Exodi, in quo describitur Lex de Primogenitorum consecratione.

N.93. *Considera 1.*

QUOD Deus quemlibet Christianum manè surgentem per Sanctam Inspirationem alloquatur talibus verbis, qualibus in Exordio hujus capituli fuerat Moyses

scilicet